

KAWASAKİ HASTALIĞI

written by Dr. Aydoğan Lermi

Kawasaki Sendromu; Mukokütanöz Lenf Nodu Sendromu;

Kawasaki hastalığı sebebi bilinmeyen ateşli çocukluk çağı hastalığıdır. Nadiren ölümcül olur. Hastalık yüksek ateş, boğazda ve dudaklarda şişlik, lenf bezlerinde şişme, el ve ayaklarda soyulmalar ve eklem ağrıları ile seyreder. Hastalığı viral bir enfeksiyonun başlattığı iddia edilmiş ancak gösterilememiştir. Hastalığın gelişiminde genetik yatkınlık olduğu düşünülmektedir.

Temel olarak otoimmün bir hastalıktır yani vücut sebebi bilinmeyen bir nedenle kendi dokularına saldırır. Özellikle kan damarları, ağız içi boğaz gibi mukozalara, eklemlere saldırarak iltihaplanmaya neden olur. Lenf bezleri şişer boğaz şişer, eklemler şişer, damarlarda iltihaplar gelişir.

Kawasaki hastalığı bulaşıcı değildir. Çocuklar hastalığı birbirlerine bulaştıramazlar. Kawasaki başkasından kapılmaz.

Hastalık genellikle kendi kendine geriler ve iz bırakmadan iyileşir. Nadir durumlarda hastalık kalbi ve kalp damarlarını tutar ve damar iltihaplanması, damarlarda balonlaşmaya (koroner anevrizma) neden olur. Kalp kasında iltihap (inflamasyon) hali vardır. Kalp yetmezliğine neden olabilir.

Kawasaki hastalığı kalp damarlarında tıkanma ve daralmaya yol açarsa kalp krizi, enfarktüs, kalp ağrıları ve kalp yetmezliği ile kalıcı kalp şikayetlerine ve çocuğun hayatına mal olabilir. Tedavi edilmeyen Kawasaki hastalarında kalp tutulumu %20 ila 25 arasında değişir bu çocuklardan %1 i hayatını kaybeder. Tedavi ile ölüm oranı %0.01 e kadar düşürülmektedir. Bu nedenle Kawasaki hastalığının erken teşhis ve tedavisi çok önemlidir.

Hastalık ilk kez Japon Doktor Tomisaku Kawasaki tarafından 1967 de tanımlandığı için bu adı almıştır.

Kawasaki hastalığı kimlerde görülür?

Kawasaki hastalığı aşağıdaki durumlarda daha sık görülür:

- Yaş:
 - Hastalık Beş yaş altı çocuklarda görülür;
 - En sık 2 yaş civarında görülür,
 - 8 yaş üstü çok nadir görülür, erişkinlerde görülmez;
- Erkeklerde kızlardan daha sık görülür;
- Asyalılarda daha sık görülür;
- Kış ve erken ilkbaharda sık görülür.

Hastalığın bu özellikleri akla mikrobik ve bulaşıcı hastalıklar ile ilişkisi olduğunu getirmekte ancak bugüne den Kawasaki hastalığından sorumlu bir mikrop bulunamamıştır.

Kawasaki hastalığının belirtileri nelerdir ?

Hastalık başlangıçta diğer gribal şikayetlere benzer. En sık görülen şikayetler :

- Yüksek ateş, ateş ortalama 10 gün sürer, 40 dereceyi bulan yüksek ateş görülür.
- Döküntü: yama şeklinde daha çok göğüs bölgesine görülür,
- Eller ve ayaklarda şişme, kızarma ve daha sonra soyulma,
- Eklemlerde şişme ağrı artrit (artrit ilerleyebilir), eklemler simetrik olarak tutulur,
- Gözlerde kızarıklık (konjktivit) ,
- Boyun lenf bezlerinde şişme,

- Boğaz, ağız ve dudaklarda şişme kızarma, yutma zorluğu, boğaz ağrısı ve boğukluk,
- Çilek dili sarı beyaz dil üstünde kırmızı noktalar görülür, yada dil kırmızı şiş ve ödemlidir.
- İshal görülür,
- Çocukta huzursuzluk vardır.

Kawasaki hastalığı nasıl teşhis edilir?

Hastanın şikayetleri ve muayene bulguları teşhise yardım eder. Kawasaki hastalığına öze bir test yoktur. Muayene bulguları teşhis koydurur.

- Beş gün süren yüksek ateş ve aşağıdakilerden dört tanesi teşhis koydurur:
 - Konjoktivit (gözlerde kızarma),
 - Boğaz, dil ve dudaklarda şişme kızarma,
 - El ve ayak derisinde (döküntü, kızarıklık, ödem yada soyulma) ,
 - Gövdede döküntü,
 - Boyun lenf bezlerinde şişme.
- Ayrıca kan ve idrar tahlilleri ile inflamasyonun varlığı gösterilir:
 - Tam kan sayımı:
 - Anemi görülebilir
 - İltihap hücreleri artmıştır,
 - Trombositoz görülür,
 - Sedimantasyon yükselir,
 - CRP yükselir,
 - Karaciğer enzimleri yükselir,
 - Albümin düşer.
- Ayrıca hastalığın kalp ve damarlarda yarattığı komplikasyonları izlemek amacı ile :
 - EKG (elektrokardiyogram) : kalp elektrosu çekilerek ritim, kalp yetmezliği ve kalp krizi bulguları izlenir.
 - EKO KARDİOGRAFİ : İle koroner arterlerin tutulup tutulmadığına, anevrizma varlığına, kalp yetmezliği olup olmadığına bakılır.

Kawasaki hastalığı nasıl tedavi edilir?

Tedavinin amacı Kawasaki hastalığına bağlı kalp damarlarının tutulumunu engellemektir. Tedaviye ne kadar erken başlanırsa komplikasyonları önlemek o derece başarılı olur. Kawasaki tedavisinde birçok ilaç kullanılır.

- **Aspirin:** Yüksek doz aspirin verilerek:
 - Kanın pıhtılaşması engellenir,
 - Ateş düşürülür,
 - Artrit ve eklem iltihabı geriler,
 - Döküntüler solar.

Ancak viral çocukluk hastalıklarında aspirin kullanımı karaciğere zararlı olduğundan teşhisten emin olmak gerekir.

- **Gamma globülin verilir:** Kawasaki hastalığının erken dönemlerinde gama globülin verilmesi koroner arterlerin inflamasyonu nu ve komplikasyonların gelişmesini önler.
- **Plazmaferez yapılır:** kanın içindeki sıvı kısmın ve bir kısım proteinlerin alınması dır. Kawasaki hastalığı temelde otoimmün bir hastalıktır. Yani vücut kendi dokularına saldırır. Bu saldırıda kullanılan proteinler plazmaferez ile alınırsa iltihap ta azalır. Tedavi prensibi buna dayanır.

Kawasaki hastalığı tehlikeli midir?

Kawasaki hastalığı kalp damarlarını tuttuğundan en tehlikeli komplikasyonlar damar tıkanması veya daralması sonucu ortaya çıkar. Kalp krizi, kalp yetmezliği ve kalp ağrıları ortaya çıkabilir. Bu komplikasyonlar sonucu tedavi edilmeyen çocukların % 1'i hayatını kaybeder. % 20 - 25 inde koroner hasar kalır. Tedavi ile bu oran %0.01 e kadar geriler. Bu nedenle Kawasaki hastalığının erken teşhisi ve tedavisi çok önemlidir.

Kawasaki hastalığından korunma:

Kawasaki hastalığı mikrobik bulaşıcı bir hastalık değildir. Hastalıktan bilinen bir korunma yolu yoktur. Erken teşhis çok önemlidir. Hastalığın komplikasyonlarından korunmak erken teşhis ve tedaviye bağlıdır.

Referanslar:

1- American Heart Association

<http://www.americanheart.org/>

2- Kawasaki Disease Foundation

<http://www.kdfoundation.org/>

3- Health Canada

http://www.hc-sc.gc.ca/index_e.html/

4- Heart and Stroke Foundation of Canada

<http://ww2.heartandstroke.ca/>

5- American Academy of Family Physicians. Kawasaki diseases. Family Doctor.org website. Available at: <http://familydoctor.org/440.xml?printxml> .

6- American Heart Association. Ask the pediatric cardiologist—Kawasaki disease. American Heart Association website. Available at: <http://www.americanheart.org/presenter.jhtml?identifier=3002079>

7- American Heart Association. Kawasaki disease: complications, treatment, and prevention.

American Heart Association website. Available at:

<http://www.americanheart.org/presenter.jhtml?identifier=985> .

8- American Heart Association. What is Kawasaki disease? American Heart Association website.

Available at: <http://www.americanheart.org/presenter.jhtml?identifier=3031992> .

9- DynaMed Editorial Team. Kawasaki disease. EBSCO DynaMed website. Available at:

<http://www.ebscohost.com/dynamed/what.php> . Updated July 13, 2010.

10- Newburger JW, Takahashi M, Gerber MA, et al. AHA scientific statement: diagnosis, treatment, and long-term management of Kawasaki Disease. Circulation . 2004;110:2747-2771.

11- Taubert KA, Shulman ST. Cardiovascular medicine: Kawasaki disease. Am Fam Physician . 1999;59(11